

Dantzaren alderdi soziala berreskuratzeko urratsa

Aiko taldeak duela 7 urte ekin zion Dantzaldi Ibiltariari, eta dagoeneko, 2.000 dantzari eta dantzazale hezi eta bildu ditu euskal dantzen inguruko ekimen honetan. Aurtengo edizioak berrikuntza dakar, esate baterako, EHUKo Irakasle Eskolako ikasleei zuzendutako mintegi berezia. Ohiko bilakatu diren ikastaroak Bilbo, Donostia, Galdakao, Durango, Ondarroa, Markina, Gernika, Sopela eta Iruñean izango dira. Bilboko Bizkaia aretoan egingo dute ikasturte osoko saio irekia, hasiberrientzat zein esperientzia dutenentzat. Erriberako Merkatuan, bestalde, erromeria egingo da ostiralero.

| MYRIAM GARZIA |

Argazkiak: Aiko Taldea

SABIN BIKANDI Aiko musika taldeko kide dugu, eta Dantzaldi Ibiltariaren sortzailetako bat. Londreseko Unibertsitatean doktoratu zen Etnomusikologian, eta Bilboko Udal txistularien Bandako danbolin jotzaile eta musikagilea da; bereak ditu Aiko musika taldeak jotzen dituen kanta gehienak. 2008an ekin zioten Dantzaldi Ibiltariaren programari, eta ordutik 2.000 dantzari hartu dituzte ikastaro, tailer eta mintegietan. “Baina hori ez da gure liga” dio Bikandik, “ez gaude kopuruari begira. Badakigu zein den gure lekua. Pozik gaude, gero eta baliabide gehiago baititugu eta zaletuak ere gero eta gehiago baitira, batez ere, gu bezala, gozatzera heltzen direnak. Dantzaldi Ibiltaria zabaltzeko aukera izan dugu, gero eta jende gehiagok babestu duelako ekimena”.

Aikoren Dantzaldi Ibiltaria herrietan eskaintzen ziren ikastaroekin hasi zen duela 7 urte. Ordutik, hazi eta hazi. Egun, Bilbon ez ezik, Donostian eta Iruñean ere egingo dira ikastaroak, eta “hori inportantea da”, Bikandiren aburuz, “Bilbon Bizkaia aretoak eskeintzen digun espazioa eta ekipamendu duina izatea ere garrantzitsua den bezala”. Donostian Victoria Eugenia antzokian ematen dituzte saioak, Ondarroan Bekozini areto zabaldu berrian, eta Durangon Plateruena Kafe Antzokian.

Baso erdi batzuk hartuz edo ikasleak batzeko egiten diren bazkarietan eta erromerietan elkartzeko ekimen sozial bihurtzen dute Dantzaldi Ibiltaria. “Dantza soziala da

Sabin Bikandi Aiko musika taldeko kide eta Dantzaldi Ibiltarearen sortzailea, txistua jotzen.

guretzat, harremanetarako egiten dena. Betidanik, elkartzeko gunea izan da erromeria. Ospakizun hori apur bat aldatu bada ere, elkartzeko eta harremanetarako proposamena da gurea. Egungo gizarteak bakarrik bizitzera bultzatzen gaitu, eta elkarrekin egoteko, hitz egiteko edo parrandarako guneak sortzea da Dantzaldi Ibiltariaren helburu nagusia”, dio musikariak.

Aikoren saioak euskara hutsez izaten dira eta bertaratzen diren gehienak euskaldunak badira ere, “sentsibilitate desberdineko jendea

naturalki biltzea lortzen dugulako, harridura erakutsi izan digute euskara teknikariek. Katalanak eta alemaniarrek ere badira gure artean, eta hori ere onuragarria da euskaldunontzat, bakarrik ez gaudela sentiarazten digulako. Gu bezain zaletu direnak ere badirela ikusten dugu eta hori jakitea gauza polita da”.

Dantza irakasle berriak

Aikok eta EHUK akordioa sinatu berri dute, Leioako Irakasle Eskolako Gradu ikasleei zuzendutako mintegia sortzeko. Horren bidez, etorkizuneko irakasleak euskal dantzan eta musikan trebatuko dituzte. Musika eta dantza tradizionala kultur ondasuntzat sustatzea da Aiko eta EHUren arteko akordioan ezarritako helburuetako bat, folklorearekin lotutako eza-gutzaren transmisioan lagunduz eta kultur ondare tradizionala mantenduz, grabazio, partitura, musika-tresna, jantzi eta gainerakoen bilketa, zainketa eta zabalkuntzaren bitartez. Era berean, ekimen honen bidez, euskal musika eta dantza tradizionala aisialdirako jarduerak normalizatzen har dadin nahi da. Irakasle Eskolako ikasleentzat espresuki egindako ikastaroa bada ere, zabalik egongo da beste fakultateetako ikasleentzat ere. “Dantzariak garenez, urrats ez urrats gabilta. 25 orduko mintegia antolatuko dugu, astean behin, abendua bitartean. Ea zer ematen duen, jendeak ezagutu gaitzala” dio Bikandik.

Azken finean, mintegi honetan Aikok eta Dantzaldi Ibiltariak egindako apustua euskal dantzaren eta musikaren irakaskuntza normalizatzearen aldekoa da. “Euskararen nor-

**Aiko taldea,
Otxandioko
erromerian.**

malizazioa hurbiletik ezagutzen dut eta bada-
kit dantzaren eremuan gauza asko ditugula
egiteko. Euskal Herriko herri askotan erreza-
goa da saltsa, merenge ala sabeleko dantza
ikastea, euskal dantzak ikastea baino”, nabar-
mendu du Bikandik. “Ez dugu eskolarik dan-
tza maisuak trebatzeko. Orain arte, batzuen
borondatezko lanari esker mantendu dira
euskal dantzak eta musika. Eta eskerrak
horri!. Baina egungo gizarteak beste gauza
batzuk eskatzen ditu, dantza tradizionalaren
transmisioa ezin da bolondresen esku utzi.
Ikuspuntu nostalgiko eta erromantiko hori
desagertzen ari da, bai hizkuntzaren transmi-
sioan, baita dantzarenean ere. Gauza bat da
dantzan jakitea eta beste bat dantza irakasten
jakitea. Euskal dantza Eskolak behar behar-
rezkoak ditugu” aldarrikatu du sortzaileak.

Aikok irakasteko bere metodologia sortu
du, eta euskal musika tradizionalerako sortzaile
diren heinean, euskal dantzarekiko zaletasuna
landu dute. Betiere, asmo ludikoz. “Gure kul-
turan dantzan egitea musikarekin bat egitea da.
Ildo horretatik, gure ekarpena egiten dugu-
la iruditzen zait. Eta kalean, herrian, dantza
zabaltzea, lotsa galtzea eta disfrutatzea da gure
nahia. Egungo gizartean badirudi dantzari iza-
teko profesionala izan beharra dagoela, espe-
zialisten kontua dela ezinbestean. Dantza
demokratizatu nahi dugu, eta horretarako dan-
tzakera zaharrera jo dugu, dan-
tzakera tradizionalera, ez akade-
mikora. Ez zaharra delako, molde hori denontzat erraza
delako baizik”. ■

